

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	AZLL101 Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya, 6 AKTS	
	Departament	Dillər və ədəbiyyatlar	
	Program (bakalavr, magistr)	Bakalavriat	
	Tədris semestri	2024/2025-ci tədris ilinin payız semestri	
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Fil.ü.f.d.Almaz Bədəlova	
	E-mail:	Doctorant@live.com	
	Mühazirə otağı/Cədvəl		
	Konsultasiya vaxtı	Tələbələrlə razılaşdırılmış vaxtda	
Prerekvizitlər	Yoxdur		
Tədris dili	Azərbaycan dili		
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi		
Dərslilər və əlavə ədəbiyyat	Dərslilər - Hacıyeva İ., Seyidova S., Məmmədova N. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Bakı: “Füyuzat”, 2022 - Məmmədli Nadir. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Dərslilik. Bakı: “Elm və təhsil”, 2021 - Xəlilov Buludxan. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Bakı: “Adiloğlu” nəşriyyatı, 2021 Əlavə ədəbiyyat - Mərdanova S. Azərbaycan dili və nitq mədəniyyəti. Bakı: “Elm və təhsil”, 2019 - Məmmədli N. Azərbaycan dili və nitq mədəniyyəti. Bakı: “Elm və təhsil”, 2022 - Şiriyev F. Azərbaycan dilinin nitq mədəniyyəti və ritorika. Bakı: Nurlar, 2014 - İsmayılova M. Azərbaycan dilində akademik kommunikasiyanın aktual problemləri. Bakı: ADPU, 2022 - Bayramova P. Kommunikasiya prosesində qeyri-verbal ünsiyyət vasitələrinin rolu. Bakı: “Füyuzat”, 2024. - Abdullayev Nadir. Nitq mədəniyyətinin əsasları. Bakı: “Elm və təhsil”, 2014. - Allan və Barbara Piz. Bədən dili haqqında mükəmməl kitab. Bakı: “Qanun” nəşriyyatı, 2016. - Cəfərov Nizami, Mərdanova Samirə, Qəribli Aysel. Azərbaycan nitq mədəniyyəti. Bakı: “Şərq-Qərb”, 2018. - Eminli Böyükxanım, Paşayeva Günel. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Dərs vəsaiti. Sumqayıt: SDU-nun Redaksiya və nəşr işləri şöbəsi, 2021. - Cəfərov Vəliyulla. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Dərs vəsaiti. Bakı, 2021. - Nəzəroğlu Cəlalə. Danışığımla həyatı qazan. Bakı: “TEAS press”, 2020. http://www.korpus.azərbaycandili.az/Vocabularies/Download/6022/Orfoqrafiya_15.03.2021.pdf https://e-qanun.az/framework/47674 https://nk.gov.az/az/documents/1/ (Qərarlar) https://nk.gov.az/az/documents/7/ (Sərəncamlar)		
Tədris metodları	Mühazirə		+
	Qrup müzakirəsi		+
	İnteraktiv		+
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Aralıq imtahanı		30
	Fəallıq		5
	Tapşırıq və quiz		20 (10+10)

	Final imtahanı		40
	Davamiyyət		5
	Yekun		100
Kursun təsviri	Qloballaşma dövründə Azərbaycan dilinin tədrisi yeni reallıqlar ortaya çıxarmışdır. Müstəqillik dövründə dilin müasir dövrün tələblərinə uyğunlaşdırılmasına yönəlmiş qanunların qəbulu, fərman və sərəncamların verilməsi Azərbaycan dilinin daha geniş sferada tətbiqinə imkan yaratmışdır. Həmçinin kompüter texnologiyasının inkişafı və bu sisteminin təhsilə nüfuzu dilin praktik sahəsində müəyyən addımların atılmasını zəruri etmişdir. Bakalavr pilləsi üçün nəzərdə tutulan “Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya” kursu da bu ehtiyacdən ortaya çıxmışdır. Kurs bakalavr pilləsində təhsil alanlara dilin praktik yönünü mənimsətməkdən ibarət olmaqla yanaşı, təhsil alanların həm yazılı, həm də şifahi üslubunun formalaşması, işgüzar və akademik kommunikasiyanın növləri haqqında məlumatları əldə etməsini əhatə edir.		
Kursun məqsədləri	Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya kursunda məqsəd tələbələrə kommunikasiyanın növləri haqqında geniş məlumat vermək, işgüzar yazışma, sənədlərin quruluşunu öyrətmək və analiz edə bilmə yollarını göstərmək, akademik yazı qaydalarının strukturunu və məzmununu öyrətmək, akademik yazı növləri haqqında məlumat vermək, akademik yazının hazırlanması qaydalarını və mənbələrin göstərilməsi qaydalarını bilmək, elmi işin araşdırılması üsullarını öyrətmək, nitq normalarına əməl etməklə yazılı nitqin fonetik, leksik və qrammatik normalarını mənimsətmək kimi məsələləri müəyyənləşmək və onların praktik olaraq da tətbiqini təmin etməkdir.		
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Kursu tamamlayan tələbələr öyrənəcəklər: 1. İşgüzar və akademik kommunikasiyanın növlərini bir-birindən fərqləndirə biləcəklər. 2. İşgüzar və akademik kommunikasiyanın növlərini öyrənəcək və onları iş və həyat fəaliyyətində tətbiq edə biləcəklər. 3. İşgüzar yazışmada etiket qaydalarına əməl etməyi öyrənəcəklər. 4. Sənəd dili ilə tanış ola biləcək və onları hazırlaya biləcəklər. 5. Akademik kommunikasiya haqqında fikir sahibi olacaqlar. Terminoloji lüğətlərlə işləmə bacarığı formalaşacaq. 6. Akademik kommunikasiya, akademik yazının növlərini biləcəklər. 7. Müstəqil şəkildə elmi işin tərtibini edəcək, sitatların və mənbələrin göstərilməsi qaydalarını mənimsəyəcək. 8. Elmi işin araşdırılması üsulları ilə tanış olacaq. 9. Mədəni nitq vərdişlərinə yiyələnəcək, dil normalarını biləcək və durğu işarələrindən istifadə qaydalarını mənimsəyəcəkdir.		
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Fəallıq-5 Tələbənin müzakirələrdə iştirakı, dərslə hazırlıq səviyyəsi, mövzularla əlaqəli verilən tapşırıqlar bu qiymətləndirməyə daxildir. Tələbə verilən tapşırığı yerinə yetirmədiyi halda bu bal ümumi qiymətləndirmədə nəzərə alınmır. Həftəlik tapşırıqlar fəallıq balı olaraq hesablanacaq. Davamiyyət-5		

Semestr ərzində tələbənin dərstdə iştirakına görə bal verilir. 2 qəib 1 balı kəsir. Universitet tərəfindən müəyyənləşdirilmiş limiti (icazəli və ya icazəsiz) istifadə edən tələbə davamiyyət balı almayacaqdır.

Tapşırıq-10

Müəyyənləşdirilən mövzu ilə əlaqəli mətnlər üzərində və yazı çalışması əsasında qiymətləndirmə ediləcək.

Aralıq imtahanı-30 bal

Tələbələrin biliyi tədbiqi və test tapşırıqları ilə yoxlanılacaq .

Quiz-10 bal

Final imtahanı ərəfəsində (10bal) keçiriləcək. Quiz 10 sualdan ibarət olacaq. Hər 1 sual 1 balla qiymətləndiriləcək.

Final imtahanı-40 bal

İmtahan sualları həm tədbiqi, həm də test tapşırıqlarından ibarət olacaq .

İmtahan haqqında

1. İmtahana hazırlaşarkən dərslərdə götürülmüş qeydləri öyrənməklə yanaşı, dərsin iş planında göstərilmiş ədəbiyyatlara, o cümlədən başqa mənbələrə də müraciət etmək lazımdır.

2. Aralıq (30 bal) və Final (40 bal) imtahanlarında həm açıq, həm qapalı, işgüzar sənədlərin hazırlanması ilə əlaqəli sual formalarından istifadə ediləcəkdir.

2.Final imtahanında suallar aralıq imtahanından sonra keçilmiş materialların əsasında tərtib olunur

Cədvəl

	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslük/Tapşırıqlar
1	16.09.2024	“Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya” fənninin məqsəd və vəzifələri	Hacıyeva İ. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Bakı: Füyuzat, 2022, s. 6-20

		Dil və onun funksiyaları. Ədəbi dil. Azərbaycan əlifbası. Qloballaşma şəraitində Azərbaycan dilinə dövlət qayğısı	Məmmədli Nadir. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Dərslik. Bakı, "Elm və təhsil", 2021, s. 3-18 "Mənim ixtisasım" və ya "Hədəflərimdən ötrü nələrdən keçərdim" mövzusunda esse hazırlamaq.
2	23.09.2024	Kommunikasiya prosesində ədəbi dilin normativliyi: fonetik norma (ədəbi dilin saitlər və samitlər sistemi) Müasir Azərbaycan ədəbi dilində fonetik qanun və hadisələr	Mərdanova S. Azərbaycan dili və nitq mədəniyyəti. Bakı: "Elm və təhsil", 2019, s. 69-72; s. 77-84 Mətn üzərində iş: fonetik qanun və hadisələrin izah olunması.
3	30.09.2024	Azərbaycan dilinin orfoqrafik və orfeopik normaları Yazılı kommunikasiyada punktuasiya məsələləri	Mərdanova S. Azərbaycan dili və nitq mədəniyyəti. Bakı: "Elm və təhsil", 2019, s. 72-77 Hacıyeva İ. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Bakı: Füyuzat, 2022, s. 67-81 Mətn üzərində iş: durğu işarələrinin və orfoqrafik qaydaların izah olunması (KİV materialları əsasında)
4	07.10.2024	Kommunikasiya prosesində ədəbi dilin normativliyi: leksik norma (leksik-semantik söz qrupları) Sözlərin işlənmə dairəsinə görə normativliyi. Frazoloji birləşmələr.	Mərdanova S. Azərbaycan dili və nitq mədəniyyəti. Bakı: "Elm və təhsil", 2019, s. 108-132 Hacıyeva İ. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Bakı: Füyuzat, 2022, s. 97-112 Mətn üzərində iş: leksik normanın pozulması hallarının müəyyənləşdirilməsi (KİV materialları əsasında)
5	14.10.2024	Kommunikasiya prosesində ədəbi dilin normativliyi: morfoloji normalar Kommunikasiya prosesində ədəbi dilin normativliyi: sintaktik normalar	Mərdanova S. Azərbaycan dili və nitq mədəniyyəti. Bakı: "Elm və təhsil", 2019, s. 141-145; 225-228 Hacıyeva İ. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik

			kommunikasiya. Bakı: Füyuzat, 2022, s. 112-135 Mətn üzərində iş: morfoloji və sintaktik normaların pozulması hallarının müəyyənləşdirilməsi (KİV materialları əsasında)
6	21.10.2024	Azərbaycan dilinin funksional üslubları. Bədii üslub. Publisistik və məişət üslubları. Fərdi üslub.	Mərdanova S. Azərbaycan dili və nitq mədəniyyəti. Bakı: "Elm və təhsil", 2019, s. 228-237; 239; 246. Hacıyeva İ. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Bakı: Füyuzat, 2022, s. 192-209 Müxtəlif üslublara aid olan mətnlər üzərində iş, onlarda olan ortaq və spesifik cəhətlərin aşkara çıxarılması və s. Görkəmli şair və yazıçılardan birinin üslubunun fərdi özəllikləri haqqında çıxış və ya təqdimat hazırlamaq. Publisistik üslubda çıxışın hazırlanması: "Xəbərlər" formatında təqdimatın nümayişi.
7	28.10.2024	Kommunikasiya və ünsiyyət anlayışları haqqında Kommunikasiyanın forma və funksiyaları. Kommunikasiya səviyyələri	Hacıyeva İ. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Bakı: Füyuzat, 2022, s. 20-33. Məmmədli Nadir. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Dərslik. Bakı, "Elm və təhsil", 2021, s. 19-30. "<i>Mənim ana dilim – mənim kimliyim</i>" mövzusunda çıxış hazırlamaq və mətni sərbəst şəkildə danışmaq. "<i>Dilimizin tətbiqi problemləri</i>" mövzusunda müzakirə təşkil etmək (veriliş formatında)
8	04.11.2024	Aralıq imtahanı Nitqin kommunikativ məziyyətləri	Hacıyeva İ. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik

		Kommunikasiya prosesində mədəni nitqin tələbləri	kommunikasiya. Bakı: Füyuzat, 2022, s. 33-44 Mərdanova S. Azərbaycan dili və nitq mədəniyyəti. Bakı: “Elm və təhsil”, 2019, s. 30-35 <i>“Mədəni insan necə olmalıdır və ya insanın mədəni keyfiyyətlərində əsas nələrə diqqət yetirilməlidir?”</i> mövzusunda müzakirə və debatın təşkili.
9	11.11.2024	Verbal və qeyri-verbal kommunikasiya vasitələri Şifahi və yazılı kommunikasiya vərdişləri	Hacıyeva İ. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Bakı: Füyuzat, 2022, s. 44-67 Məmmədli Nadir. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Dərslük. Bakı, “Elm və təhsil”, 2021, s. 31-58. Qeyri-verbal ünsiyyət vasitələrinə dair örnəklər tapmaq: faktları təqdimat və ya praktik şəkildə göstərmək. Hər hansı bir bədii mətnin məzmununun ifadəli şəkildə oxunması və ya nəql olunması.
10	18.11.2024	R ritorika tarixi və onun əsas nümayəndələri Kütlə qarşısında çıxış natiqlik sənətinin bir növü kimi. Çıxışın növləri və quruluşu	Hacıyeva İ. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Bakı: Füyuzat, 2022, s. 135-161 Mərdanova S. Azərbaycan dili və nitq mədəniyyəti. Bakı: “Elm və təhsil”, 2019, s. 37-54 <i>“Görkəmli Azərbaycan natiqləri”</i> və <i>“Heydər Əliyev – Azərbaycan natiqlik sənətinin zirvəsi”</i> mövzularında esse və ya təqdimat hazırlamaq
11	25.11.2024	Natiqin auditoriyada davranışı. Nitqin keyfiyyətinə təsir edən amillər. Nitq texnikası elementləri Kommunikasiya prosesində imic və özünəinam	Hacıyeva İ. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Bakı: Füyuzat, 2022, s. 161-170 <i>“Sözümüzün Ali Baş Komandanı”</i> mövzusunda təqdimat hazırlamaq. Cənab İlham Əliyevin Vətən

			müharibəsi dövründəki çıxışlarının və xalqa müraciətlərinin dil baxımından təhlilini aparmaq.
12	02.12.2024	İşgüzar kommunikasiya və onun formaları Yazılı işgüzar kommunikasiya	Hacıyeva İ. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Bakı: Füyuzat, 2022, s. 209-228 Məmmədli Nadir. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Dərslik. Bakı, "Elm və təhsil", 2021, s. 58-65 Tərcümeyi-hal və şəxsi məlumat formasının (CV) hazırlanması.
13	09.12.2024	İşgüzar kommunikasiya: rəsmi-işgüzar sənədlərin tərtibi Məktublar epistoliar üslubun əsas növü kimi. Elektron işgüzar kommunikasiya (EİK)	Hacıyeva İ. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Bakı: Füyuzat, 2022, s. 228-254. Mərdanova S. Azərbaycan dili və nitq mədəniyyəti. Bakı: "Elm və təhsil", 2019, s. 240-248 Ərizə, izahat, təqdimat və iclas protokol formasının hazırlanması
14	16.12.2024	Akademik kommunikasiya. Şifahi akademik kommunikasiya Yazılı akademik kommunikasiya və onun növləri	Hacıyeva İ. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Bakı: Füyuzat, 2022, s. 254-273 Məmmədli Nadir. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Dərslik. Bakı, "Elm və təhsil", 2021, s. 173-184; 205-215 Rəsmi və qeyri-rəsmi formalarda məktublارın hazırlanması. İxtisasa uyğun mövzuda akademik çıxışın hazırlanması
15	23.12.2024	Akademik kommunikasiya qurmaq bacarıqlarının formalaşdırılması və inkişaf etirilməsi Plagiat barədə məlumat	Hacıyeva İ. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. Bakı: Füyuzat, 2022, s. 273-285 Məmmədli Nadir. Azərbaycan dilində işgüzar və

			akademik kommunikasiya. Dərslik. Bakı, "Elm və təhsil", 2021, s. 192-198; 288-291 İxtisasa uyğun aktual bir mövzuda tezis hazırlamaq və onu strukturuna görə təhlil etmək. Mövzuya dair mətnlər üzrə işin təşkili.
		Final imtahanı	